

۹دی جنبش نه به رادیکالیسم

یادداشت-۱
علی مزروعی
خبرنگار گروه نقد روز

در اعتراضات سال ۸۸ که در ابتدا با ادعای مسالمت‌آمیز بودن آغاز شد به مرور سایه‌ای از تغییر و دگرگونی گسترده شد. اندک‌اندک، شعارهای جدیدی سر برآوردند؛ شعارهایی که از خواسته اولیه فراتر رفتند و ساختارهای بنیادین نظام را هدف قرار دادند. خشونت نیز به تدریج جای صلح را گرفت. سطل‌های زباله‌ای که در آتش می‌سوختند و شیشه‌های شکسته، تصویری دیگر از اعتراضات به نمایش گذاشتند. نقطه اوج این ماجرا در روز عاشورا رقم خورد؛ جایی که برخی از معترضان با رفتارهایی جنجالی، حساسیت‌های مذهبی جامعه را برانگیختند. این رفتارها، اعتراضات ابتدایی را به حرکتی پرچالش تبدیل کرد. برای بسیاری از مردم، دیگر این جنبش تهدیدی برای امنیت و ارزش‌هایشان به نظر می‌رسید. جنبشی که در گرداب رادیکالیسم، خشونت و تقابل ارزشی مسیر خود را گم کرد. آنچه باقی ماند، عبرتی تلخ از تغییر مسیر یک مطالبه به آشوب بود. مطالبه‌ای که البته تا زمانی که در مسیر خود پیگیری می‌شد از جانب ساختار حاکمیت نیز به خوبی پاسخ داده شد و لوازم بازسازی آرای برای اطمینان از صحت انتخابات فراهم آمد؛ اما مسیری در پیش گرفته شد که دورنمای آن هرچه بود اطمینان از صحت انتخابات نبود.

نقده جامعه به رادیکالیسم سیاسی

اعتراضات سال ۱۳۸۸ یکی از مهم‌ترین رخدادها سیاسی و اجتماعی تاریخ معاصر ایران بود که تأثیری عمیق بر فضای سیاسی و اجتماعی کشور گذاشت. این وقایع که در ابتدا با محوریت مطالبات مدنی آغاز شد، به تدریج دچار تغییر ماهیت شد و سمت و سویی متفاوت به خود گرفت. ابتدای اعتراضات با شعار «رای من کو؟» همراه بود؛ شعاری که خواسته‌ای مشخص برای شفاف‌سازی و بازشماری آرا را مطرح می‌کرد. اما با گذشت زمان، اعتراضات از مسیر اصلی خود فاصله گرفت. ظهور شعارهای ساختارشکنانه که از چهارچوب‌های انتخاباتی فراتر رفتند و کلیت نظام جمهوری اسلامی را هدف قرار دادند، شکاف‌هایی را در میان حامیان اولیه جنبش ایجاد کرد. بخش قابل توجهی از مردم که به نظام اعتقاد داشتند، با مشاهده این تغییر مسیر، از اعتراضات فاصله گرفتند.

ادامه در صفحه ۲

دغدغه

سرمایه اجتماعی هسته سخت

یادداشت-۲
مصطفی غنی‌زاده
پژوهشگر علوم سیاسی

بدون شک یکی از بلندمدت‌ترین برنامه‌های دشمن علیه جمهوری اسلامی تضعیف سرمایه اجتماعی نظام بین‌احاد مردم بوده است؛ اینکه انواع ابعاد بی‌اعتمادی به ساختارهای مختلف نظام را ترویج دهد و جمهوری اسلامی را بی‌اعتبار سازد، حتی ناکارآمدنمایی نظام را هم می‌توان در همین چهارچوب دید. جایی که به مردم گفته می‌شود این حاکمیت امکان حل مسائل را ندارد. فاسدنمایی تمامی ساختارهای نظام را هم باید در همین چهارچوب تعریف کرد. اثر چنین تخریب زیربنایی در افکار عمومی شکل دهی به این گزاره است که هیچ اصلاحی از درون ساختار جمهوری اسلامی ممکن نیست، چه گزاره‌ای برای براندازی درونی نظام از این گزاره بهتر است؟ نتایج برخی پیمایش‌های ملی نشان از آن دارد که ابعاد مختلفی از سرمایه اجتماعی در کشور با فرسایش جدی و اساسی مواجه است، یعنی تلاش دشمن در ترکیب با اشتباه‌های مختلف دولت‌ها در دو دهه گذشته توانسته به نتایجی برسد و اثر مخرب خود را تثبیت کند. حالا اما خطری اساسی‌تر در کمین سرمایه اجتماعی نظام است. جایی که هسته اصلی حامیان نظام و معتقدان به انقلاب اسلامی با تخریب سرمایه اجتماعی خود مواجهند. درحالی‌که این بخش از جامعه همیشه حامی اصل نظام بوده و هستند، حالا زیر بار بیماری از اخبار و تحلیل‌ها می‌روند که می‌گویند دیگر نمی‌توان به ساختارهای جمهوری اسلامی اعتماد کرد. رخداد‌های مختلف بهانه می‌شود برای تخریب اعتماد عمومی به نهاد‌های اساسی نظام و مسئولان آن‌ها. دولت منتخب و برآمده از ساختارهای رسمی نظام و آرای عمومی را یکسره تخریب می‌کنند که انگار دولتی مربوط به غیر جمهوری اسلامی و مصداق نفاق است. نیروهای انقلابی همکار با او را «وفاقی» معرفی می‌کنند تا بگویند اینان هم مشحون به همان نفاق شده و از ناب‌بودگی انقلابی جدا شده‌اند. خطرناک‌تر از این‌ها سپاه را با انواع صفات زیر ضربه می‌زنند. فرماندهان آن را که همین هفته پیش مورد تأیید مجدد رهبری قرار گرفتند «پسلمات» می‌نامند تا آن‌ها را کوتاه‌آمده از جهاد معرفی کنند. مصلحت‌اندیشی در پاسخ به دشمن رانه با زبان انتقاد که با زبان کنایه و تخریب و ترس معرفی می‌کنند.

ادامه در صفحه ۷

تورم مصلحت

ورود هیئت عالی نظارت مجمع تشخیص به جزئیات واردات خودرو
بحث درباره کثرت دستگاه‌های ناظر و نسبت آنها با امر اجرا دوباره داغ کرد

۲

آنجا هم طنزها می‌فرروشند؟ گزارش «فرهنگستان» از دخل و خرج سینمای دنیا در ۲۰۲۴

۱۲

پرونده افزایش ظرفیت پزشکی برای همیشه بسته خواهد شد؟
پایان بازیگ مصوبه
دو سر طلا!

۵

سینمای ایران درباره روزهای پرتلها ۸۸ چه ساخته و چه نساخته است؟
روایت ۸۸
گرفتار شعارزدگی

۱۳

تراکم ممکن است روی هوش مصنوعی هم اثر منفی بگذارد
پیش‌بینی ۱۰ اتفاق مهم AI
در ۲۰۲۵

۵۴

حماسه دکتر حسام

یک قاب فوق‌العاده از ایستادگی
رئیس بیمارستان «عدوان» غزه در برابر
صهیونیست‌ها بار دیگر جنایت‌کار بودن
دارودسته نتانیاها را فریاد زد

۸